

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

NK-N.4131.90.1.2017.MF

Załącznik Nr 8
do protokołu XXXII/4

Wrocław, dnia 20 marca 2017 r.

Pan
Bogdan Tarapacki
Radny
Rady Gminy Nowa Ruda

Pan
Henryk Srokowski
Radny
Rady Gminy Nowa Ruda

Pan
Antoni Pukała
Wiceprzewodniczący
Rady Gminy Nowa Ruda

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 lutego 2017 radnych: Bogdana Tarapackiego, Henryka Srokowskiego i Antoniego Pukały oraz pozostałych radnych podpisanych pod pismem oraz na pismo z dnia 9 marca 2017 r. Panów Bogdana Tarapackiego, Henryka Srokowskiego i Antoniego Pukały, informuję co następuje.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm., dalej: usg) rada gminy wybiera ze swego grona przewodniczącego i 1-3 wiceprzewodniczących bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu tajnym (ust. 1). Zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady. Przewodniczący może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego. W przypadku nieobecności przewodniczącego i niewyznaczenia wiceprzewodniczącego, zadania przewodniczącego wykonuje wiceprzewodniczący najstarszy wiekiem (ust. 2). Odwołanie przewodniczącego i wiceprzewodniczących następuje na wniosek co najmniej 1/4 ustawowego składu rady gminy w trybie określonym w ust. 1 (ust. 4). Z kolei zgodnie z art. 20 ust. 1 usg rada gminy obraduje na sesjach zwoływanych przez przewodniczącego w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Do zawiadomienia o zwołaniu sesji dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał. Z kolei zgodnie z art. 20 ust. 3 usg

„Na wniosek wójta lub co najmniej 1/4 ustawowego składu rady gminy przewodniczący obowiązany jest zwołać sesję na dzień przypadający w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku. Wniosek o zwołanie sesji powinien spełniać wymogi określone w ust. 1 w zdaniu drugim.”.

Literalna i systemowa wykładnia brzmienia przytoczonych przepisów usg odnośnie pełnienia funkcji przewodniczącego rady gminy i jej wiceprzewodniczącego wskazuje na organizacyjny charakter pełnionego stanowiska. Czynności przypisane przewodniczącemu rady gminy, a określone w art. 19 ust. 2 usg, mają charakter czynności materialno-technicznych. Co jednakże należy podkreślić zadaniem, a więc i obowiązkiem przewodniczącego jest organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady.

Z kolei literalna i systemowa wykładnia przepisów usg odnośnie charakteru zwoływanych sesji, wynikających z art. 20 usg, wskazuje na dwa podstawowe rodzaje sesji, tj. sesję zwyczajną i sesję nadzwyczajną. Sesję zwyczajną od sesji nadzwyczajnej odróżnia tryb i częstotliwość zwoływania. Jak wynika z przytoczonych przepisów usg sesję zwyczajną zwołuje przewodniczący rady gminy (lub - w razie jego nieobecności - jego zastępca) w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Przedmiotem obrad sesji zwyczajnej jest rozpatrzenie i rozstrzygnięcie bieżących spraw gminy określonych każdorazowo w porządku obrad, a do takich należy np. budżet gminy, gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi, sprawy ładu przestrzennego, zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną i ciepłą oraz w gaz oraz inne sprawy związane z wykonywaniem zadań własnych i zleconych. Porządek obrad ustala w tym przypadku przewodniczący rady, który wraz z projektami uchwał przewidzianych do uchwalenia na danej sesji powinien dołączyć do zawiadomienia o sesji zwyczajnej. Jakkolwiek na wniosek rady, przegłosowany bezwzględną większością ustawowego składu rady, ustalony przez przewodniczącego rady gminy porządek obrad może być zmieniony. Natomiast sesję nadzwyczajną różni od sesji zwyczajnej przede wszystkim sposób zwołania i szczególnie, pilny przedmiot obrad. Sesje zwyczajne przewodniczący zwołuje z własnej (przynajmniej formalnie) inicjatywy, natomiast sesję nadzwyczajną - także na wniosek wójta lub co najmniej 1/4 ustawowego składu rady w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku (obowiązek zwołania). Wniosek o zwołanie sesji nadzwyczajnej powinien spełniać wymogi określone dla zawiadomienia o sesji zwyczajnej, tzn. zawierać porządek obrad wraz z projektami uchwał. Przedmiotem sesji nadzwyczajnej są sprawy pilne, które nie mogą być załatwione w trybie sesji zwyczajnej. Szczególnej regulacji prawnej podlega też porządek obrad sesji nadzwyczajnej, jego zmiana - po uchwaleniu przez radę - wymaga nie tylko bezwzględnej większości głosów ustawowego składu rady, ale nadto wymaga zgody wnioskodawcy.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że:

- zwołana przez Przewodniczącego Rady Gminy, pismem z dnia 13 stycznia 2017 r., na dzień 19 stycznia 2017 r. – na wniosek ośmiu radnych z dnia 12 stycznia 2017 r. – sesja nadzwyczajna nie odbyła się z uwagi na niestawiennictwo w tym dniu ani Przewodniczącego Rady, ani Wiceprzewodniczących Rady. W ramach projektów uchwał przedłożono m. in. projekt uchwały o odwołaniu Przewodniczącego Rady p. Bogdana Tarapackiego oraz Wiceprzewodniczącego Rady – p. Henryka Srokowskiego. Wniosek podpisali radni: Marcin Kalkowski, Grzegorz Nierodka, Waldemar Wójtowicz, Janusz Ferenc, Wacław Łukasiewicz, Łucja Woźniak, Teresa Bazała, Mariusz Bywalec;
- zwołana przez Przewodniczącego Rady Gminy, pismem z dnia 23 stycznia 2017 r., na dzień 26 stycznia 2017 r. – na wniosek ośmiu radnych z dnia 19 stycznia 2017 r. - sesja nadzwyczajna nie odbyła się z uwagi na niestawiennictwo w tym dniu ani Przewodniczącego Rady, ani Wiceprzewodniczących Rady. W ramach projektów uchwał przedłożono m. in. projekt uchwały o odwołaniu Przewodniczącego Rady p. Bogdana Tarapackiego oraz Wiceprzewodniczącego Rady – p. Henryka Srokowskiego. Wniosek podpisali radni: Marcin Kalkowski, Grzegorz Nierodka, Waldemar Wójtowicz, Janusz Ferenc, Wacław Łukasiewicz, Łucja Woźniak, Teresa Bazała, Mariusz Bywalec.

Przy czym Przewodniczący Rady Gminy poinformował w dniu 23 stycznia 2017 r., że na sesję w dniu 26 stycznia 2017 r. nie przybędzie oraz, że wyznacza do pełnienia jego obowiązków Wiceprzewodniczącego Rady p. Henryka Srokowskiego. Dodatkowo, jak wynika z notatki służbowej sporządzonej w dniu 26 stycznia 2017 r. przez głównego specjalistę ds. rady gminy, w dniu 25 stycznia 2017 r. Wiceprzewodniczący Rady p. Antoni Pukała złożył Przewodniczącemu Rady informację, stanowiącą usprawiedliwienie swojej nieobecności na sesji nadzwyczajnej w dniu 26 stycznia 2017 r. Zaś w dniu 26 stycznia 2017 r. Przewodniczący Rady Gminy poinformował głównego specjalistę ds. rady gminy, że nie będzie obecny na sesji z powodu złego stanu zdrowia ze wskazaniem, cyt.: „że nie wie kiedy wróci, by nadal przewodniczyć radzie”. Jednocześnie Przewodniczący zgłosił nieobecność na sesji 5 radnych, w tym obu pełniących funkcję Wiceprzewodniczących Rady Gminy.

W dniu 25 stycznia 2017 r. Wójt Gminy Nowa Ruda złożył w biurze Rady Gminy wniosek o zwołanie w trybie zwyczajnym sesji Rady Gminy z proponowanym terminem na dzień 31 stycznia 2017 r. Wójt wskazał, że zwołanie sesji jest niezbędne w celu podjęcia uchwał dotyczących:

- zmian w budżecie Gminy Nowa Ruda,
- zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowa Ruda,

- przystąpienia Gminy Nowa Ruda do porozumienia na rzecz realizacji projektu pod nazwą „Razem bezpieczniej”,
- projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego,
- włączenia Publicznego Gimnazjum Nr 1 im. Noblistów Polskich w Jugowie do Zespołu Szkół Nr 1 w Jugowie,
- nadania nazwy ulicy.

Na powyższy wniosek Wójta brak jest informacji o podjęciu przez Wiceprzewodniczącego Rady czynności zmierzających do zwołania sesji w trybie zwyczajnym.

Następnie Wójt Gminy Nowa Ruda wystąpił w dniu 31 stycznia 2017 r. z wnioskiem o zwołanie sesji w trybie art. 20 ust. 3 usg, przedkładając projekty uchwał, jak wnioskowane w piśmie z dnia 25 stycznia 2017 r. Pismem z dnia 1 lutego 2017 r. Wiceprzewodniczący Rady zawiadomił radnych o zwołaniu na dzień 7 lutego 2017 r. sesji w trybie nadzwyczajnym z wniosku Wójta.

W dniu 2 lutego 2017 r. grupa 4 radnych wystąpiła z wnioskiem o zwołanie sesji nadzwyczajnej, przedkładając następujące projekty uchwał:

- w sprawie zmian w budżecie Gminy Nowa Ruda na rok 2017;
- w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowa Ruda;
- w sprawie przystąpienia Gminy Nowa Ruda do porozumienia na rzecz realizacji projektu pod nazwą „Razem bezpieczniej”. Jak wynika z uzasadnienia wniosku radnych „należy podjąć przedmiotowe uchwały, przygotowane przez wójta gminy Nowa Ruda”.

Wniosek podpisali radni: Mirosław Dziedzic, Bogusława Tarassow, Hanna Groń, Antoni Pukała.

Wiceprzewodniczący Rady, w oparciu o wniosek z dnia 2 lutego 2017 r., pismem z dnia 3 lutego 2017 r. zawiadomił radnych o zwołaniu sesji na dzień 6 lutego 2017 r. Powyższym działaniem grupa czterech radnych z wniosku Wójta z dnia 31 stycznia 2017 r. wybrała 3 projekty uchwał i mimo stwierdzenia, że projekty zostały przygotowane przez Wójta, złożyła je w ramach swojego wniosku o zwołanie sesji nadzwyczajnej.

Sesja Rady Gminy Nowa Ruda odbyła się w dniu 6 lutego 2017 r. Z kolei na wcześniej zwołaną sesję Rady Gminy z inicjatywy Wójta Gminy na dzień 7 lutego 2017 r. Wiceprzewodniczący nie przybył.

W tym miejscu przytoczyć należy fragment Państwa wniosku z dnia 28 lutego 2017 r. o wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności uchwał Rady Gminy Nowa Ruda zawarty na stronie 6, cyt.: „W dniu 03.02.2017 r. Wiceprzewodniczący posiadający upoważnienie Przewodniczącego zwołał sesję na dzień 07.02.2017 roku z wniosku wójta (zał.

7), oraz na dzień 06.02.2017 r. z wniosku radnych (zał. 9). Wnioskowany przez radnych zakres obrad był węższy od wniosku wójta, dlatego termin sesji z wniosku radnych został wyznaczony jako pierwszy, a termin sesji z wniosku wójta jako drugi”. Przytoczone twierdzenie jest niezgodne z przedłożonymi dokumentami. Po pierwsze wniosek Wójta złożony został w dniu 31 stycznia 2017 r., co potwierdzone zostało prezentatą. Wiceprzewodniczący Rady pismem z dnia 1 lutego 2017 r. zwołał sesję na dzień 7 lutego 2017 r. Po drugie grupa czterech radnych złożyła wniosek o zwołanie sesji pismem z dnia 2 lutego 2017 r., które zostało doręczone w dniu 3 lutego 2017 r. Wiceprzewodniczący Rady pismem z dnia 3 lutego 2017 r. zawiadomił radnych o zwołaniu sesji na dzień 6 lutego 2017 r. Zatem wniosek Wójta został złożony jako pierwszy i na jego podstawie już w dniu 1 lutego 2017 r., a nie jak stwierdzono w piśmie w dniu 3 lutego 2017 r., zawiadomiono o zwołaniu sesji na dzień 7 lutego 2017 r. Tak więc wniosek Wójta o zwołanie sesji został przez Wiceprzewodniczącego Rady zrealizowany jako pierwszy i jako pierwszy powinien być procedowany. Wiceprzewodniczący nie miał kompetencji - w świetle art. 20 ust. 3 usg - do oceny pierwszeństwa wniosku radnych z uwagi na fakt, że zakres obrad z wniosku radnych był węższy. Sesja Rady z pierwszego wniosku, tj. wniosku Wójta winna była zostać przeprowadzona zatem jako pierwsza. Zwołując na wniosek grupy czterech radnych z dnia 2 lutego 2017 r. Wiceprzewodniczący miał wiedzę, że ustalony porządek obrad stanowi część porządku obrad z wniosku Wójta. Z kolei projekty uchwał przedłożone przez grupę czterech radnych stanowią de facto projekty uchwał złożone przez Wójta wnioskiem z dnia 31 stycznia 2017 r. Brak było podstaw prawnych do oceny zakresu czy też ważności złożonego wniosku Wójta o sesję nadzwyczajną. W dniu złożenia wniosku przez grupę czterech radnych, tj. w dniu 3 lutego 2017 r. miało już miejsce zawiadomienie radnych – pismem z dnia 1 lutego 2017 r. – o zwołaniu sesji z wniosku Wójta, która to sesja miała się odbyć 7 lutego 2017 r. Ponadto i co bardzo istotne, w świetle brzmienia art. 20 ust. 3 usg, Wiceprzewodniczący Rady miał nie tylko obowiązek zwołania sesji o ile dopełnione zostały przesłanki formalne, ale co jest związane z prawidłowym wypełnianiem funkcji przewodniczącego i wiceprzewodniczącego (upoważnionego do zastępowania przewodniczącego) takiej sesji przewodniczyć. W piśmie z dnia 3 lutego 2017 r. (NK-N.40.12.2017) skierowanym do Wójta Gminy oraz Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Wojewoda Dolnośląski wskazał, że obie sesje zwołane na dzień 6 lutego 2017 r. i na dzień 7 lutego 2017 muszą się odbyć. Wiceprzewodniczący Rady p. H. Srokowski ponownie nie przybył na obrady. Wiceprzewodniczący Rady p. H. Srokowski dokonał oceny wniosku Wójta o zwołanie sesji w trybie art. 20 ust. 3 usg, traktując go jako węższy, mimo że w przypadku złożenia takiego

wniosku jedynym obowiązkiem Wiceprzewodniczącego było zwołania sesji zgodnie z wnioskiem.

Sesja Rady Gminy Nowa Ruda zwołana na dzień 6 lutego 2017 r. odbyła się. Na zwołaną na dzień 7 lutego 2017 r. ani Przewodniczący Rady, ani Wiceprzewodniczący Rady nie przybyli.

W dniach 16 i 20 lutego 2017 r. odbyła się XXVIII sesja Rady Gminy zwołana z wniosku radnych: Bogdana Tarapackiego, Henryka Srokowskiego, Marcina Antosika, Bogusławy Tarassow, Mirosława Dziedzica i Antoniego Pukały. Wniosek wpłynął do Rady Gminy 14 lutego 2017 r. W porządku obrad wskazano dwie uchwały:

- w sprawie włączenia do Zespołu Szkół Nr 1 w Jugowie Publicznego Gimnazjum Nr 1 im. Noblistów Polskich w Jugowie,
- w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę Nowa Ruda do nowego ustroju szkolnego.

Sesja w dniu 16 lutego 2017 r. nie odbyła się z braku kworum i ogłoszono przerwę w obradach do dnia 20 lutego 2017 r. Przy czym wskazać należy, że uchwały zawarte we wniosku radnych znajdowały się już w porządku obrad z wniosku Wójta Gminy z dnia 31 stycznia 2017 r. o zwołanie sesji nadzwyczajnej.

Na wniosek grupy radnych z dnia 20 lutego 2017 r. (doręczony 20 lutego 2017 r.) została zwołana pismem z dnia 21 lutego 2017 r., w trybie art. 20 ust. 3 usg, sesja Rady Gminy na dzień 24 lutego 2017 r., obejmująca w porządku obrad podejmowanie uchwał:

- w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę Nowa Ruda do nowego ustroju szkolnego.

Wniosek podpisali radni: Mirosław Dziedzic, Bogusława Tarassow, Marcin Antosik, Antoni Pukała i Henryk Srokowski. Sesja odbyła się w dniu 24 lutego 2017 r.

Pismem z dnia 20 lutego 2017 r. grupa radnych: Teresa Bazała, Marcin Kalkowski, Janusz Ferenc, Waldemar Wójtowicz i Łucja Woźniak zawnioskowała o zwołanie sesji w trybie art. 20 ust. 3 usg. Wniosek wpłynął do Rady w dniu 20 lutego 2017 r. i w porządku obrad wskazano podjęcie uchwał:

- w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę Nowa Ruda do nowego ustroju szkolnego;
- w sprawie nadania nazwy ulicy;
- w sprawie utworzenia Filii Biblioteki Publicznej Gminy Nowa Ruda, Filia Nr 3 w Świerkach wchodzącej w skład Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda.

W porządku obrad wskazano również do procedowania prowadzenie postępowania wyjaśniającego w związku z pismem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 7 lutego 2017 r. NK-N.4102.3.2017.MF. Wiceprzewodniczący Rady pismem z dnia 23 lutego 2017 r. zwołał sesję Rady Gminy na dzień 27 lutego 2017 r. Na zwołaną przez Wiceprzewodniczącego sesję Rady Gminy nie przybył ani Przewodniczący Rady, ani Wiceprzewodniczący Rady.

Dodatkowo, jak wynika z protokołów sesji z dnia 6 lutego 2017 r., dnia 16 i dnia 20 lutego 2017 oraz dnia 24 lutego 2017 r. zgłaszane przez radnych, niebędących wnioskodawcami o zwołanie sesji nadzwyczajnej, wnioski o zmianę porządku obrad były odrzucane.

W piśmie z dnia 1 lutego i dnia 16 lutego 2017 r., skierowanym do Wojewody Dolnośląskiego, Wójt Gminy Nowa Ruda informowała o dezorganizacji pracy organu stanowiącego Gminy Nowa Ruda wywołanej przez „prezydium” Rady Gminy Nowa Ruda.

W skierowanym do Wojewody Dolnośląskiego piśmie z dnia 28 lutego 2017 r. wskazano, cyt.: „W dniu 27.02.2017 r. sesja rady gminy, z powodu nieobecności Przewodniczącego, ani żadnego z Wiceprzewodniczących nie mogła odbyć się”.

W świetle opisanego stanu faktycznego zauważyć należy, że Przewodniczący Rady, a następnie działając na mocy upoważnienia Przewodniczącego, Wiceprzewodniczący Rady Gminy Nowa Ruda począwszy od pierwszego wniosku radnych z dnia 12 stycznia 2017 r. radnych: Marcina Kalkowskiego, Grzegorza Nierodka, Waldemara Wójtowicza, Janusza Ferenca, Wacława Łukasiewicza, Łucji Woźniak, Teresy Bazała, Mariusza Bywalec mimo, że zwoływali sesje Rady Gminy Nowa Ruda, to w nich nie uczestniczyli. Zarówno Przewodniczący Bogdan Tarapacki i Wiceprzewodniczący Henryk Srokowski tym samym uznawali, że realizują nałożony mocą art. 20 ust. 3 usg obowiązek zwołania sesji. Wskazane osoby mimo pełnienia funkcji przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady nie realizowały jednocześnie ustawowego obowiązku przewodniczenia obradom zwołanym przez ww. grupę radnych. Tuż przed zwołaną sesją, drogą telefoniczną, zawiadamiali o nieprzybyciu na sesję. Dotyczy to nieprzybycia przez Przewodniczącego Rady Bogdana Tarapackiego i Wiceprzewodniczącego Henryka Srokowskiego na wcześniej zwołane sesje w dniu 19 stycznia, 26 stycznia i 27 lutego 2017 r., jak również nieprzybycia na zwołaną sesję na wniosek Wójta na dzień 7 lutego 2017 r. Działanie takie ocenić należy jako brak realizowania ustawowych obowiązków, mimo bowiem zawiadamiania o sesji, osoby pełniące takie funkcje winny celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Rady Gminy, przewodniczyć sesji, a w przypadku braku woli przewodniczenia organowi stanowiącemu z takiej funkcji zrezygnować. Wskazać należy, że każdy radny, niezależnie od pełnienia

funkcji w radzie gminy, ma takie same prawa. Ustawodawca nie przewidział konsekwencji unikania przez osoby pełniące funkcji przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego rady przewodniczenia obradom, bądź unikania przewodniczenia obradom zwoływanym na wniosek wybranej grupy radnych, czy też wójta. Wojewoda Dolnośląski pełni funkcję organu nadzoru nad działalnością gminną, w tym nad działaniami organów gminy. Z kolei wyłącznie rada gminy, powołująca i odwołująca przewodniczącego i wiceprzewodniczących rad, posiada kompetencje do oceny pracy osób wybranych na te funkcje. Wyłącznie rada gminy została wyposażona w instrument w postaci możliwości odwołania członków „prezydium” rady gminy.

Należy podkreślić, że literalna i systemowa wykładania art. 20 usg wskazuje jako zasadę obradowanie na sesjach zwyczajnych, a jako wyjątek na sesji nadzwyczajnej. Przewodniczący nie posiada kompetencji do merytorycznej oceny (z wyjątkiem kwestii formalnej) wniosku o zwołanie sesji, a tak się stało w przypadku wniosku Wójta z dnia 31 stycznia 2017 r. Bez podania jakichkolwiek przyczyn Przewodniczący Rady i Wiceprzewodniczący Rady odmawiali przewodniczeniu obradom sesji zwoływanych przez nich sesjach z wniosku Wójta i grupy radnych, która de facto stanowiła bezwzględną większość ustawowego składu Rady Gminy Nowa Ruda. Zwoływanie sesji tylko i wyłącznie w trybie nadzwyczajnym na wniosek określonej grupy radnych gwarantować miało, w ocenie Wojewody, brak możliwości dopuszczenia do realizowania wniosków pozostałych radnych Rady Gminy Nowa Ruda. Mimo bowiem, że owa grupa radnych wnioskujących o odwołanie Przewodniczącego Rady i Wiceprzewodniczącego Rady posiadając bezwzględną większość do zmiany porządku obrad, do takiej zmiany doprowadzić by nie mogła na skutek braku zgody wnioskodawców. Takie przypadki miały zresztą miejsce, bowiem nawet na wnioski o wprowadzenie do porządku obrad punktu „sprawy różne” wnioskodawcy nie wyrażali zgody. Dotyczyć to również może nieprzybycia „prezydium Rady” na sesję w dniu 7 lutego 2017 r. z wniosku Wójta, tak by to Wójt, jako wnioskodawca nie mógł udzielić ewentualnej zgody na zmianę porządku obrad. W tym celu Wiceprzewodniczący Rady, jak wyżej przytoczono, dokonał porównania wniosku Wójta z dnia 31 stycznia 2017 r., złożonego w tym samym dniu w Radzie Gminy, i wniosku grupy czterech radnych z dnia 2 lutego 2017 r., złożonego w Radzie Gminy w dniu 3 lutego 2017 r. Podczas gdy w dniu zwoływania sesji z wniosku Wójta, tj. w dniu 1 lutego 2017 r. ów wniosek grupy radnych nie został nawet sporządzony, co potwierdzają dokumenty przedłożone Wojewodzie Dolnośląskiemu.

W tym miejscu należy podkreślić, że Wojewoda Dolnośląski nie zwoływał w trybie art. 19 ust. 7 usg sesji Rady Gminy Nowa Ruda, zatem czynienie takiego zarzutu jest

całkowicie bezpodstawne. W wyniku pisma Wójta Gminy oraz niepodejmowania przez Przewodniczącego Rady i Wiceprzewodniczącego Rady ich obowiązków, tj. czynności przewodniczenia zwoływanym przez siebie sesjom Rady Gminy Nowa Ruda, Wojewoda wskazał na możliwość w tej wyjątkowej sytuacji ciągłego unikania przez osoby pełniące ww. funkcje wykonywania swoich obowiązków, przewodniczenia sesji przez radnego seniora (radnego najstarszego wiekiem). W tym miejscu należy przytoczyć fragment pisma Wojewody z dnia 9 lutego 2017 r., stanowiącego odpowiedź na wystąpienie Wójta, cyt.: „W takim przypadku, biorąc pod uwagę nadrzędny cel – konieczność funkcjonowania gminy oraz konieczność podjęcia uchwał niecierpiących zwłoki, Wojewoda Dolnośląski stoi na stanowisku, że otwarcia sesji dokonać będzie mógł radny najstarszy wiekiem. Jednocześnie zastrzec należy, że rada gminy winna podjąć działania w kierunku zmian mających na celu jak najszybsze przejęcie prowadzenia obrad rady gminy przez przewodniczącego - osobę pochodzącą z wyboru rady gminy. Zastosowanie instytucji „radnego seniora” winno być traktowane jako wyjątek, nie zasada. W tym przypadku jednak wszelkie działania leżą wyłącznie po stronie samego organu stanowiącego.”.

Oceniając legalność uchwał Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 27 lutego 2017 r. Nr 226/XXX/2017 w sprawie odwołania Przewodniczącego Rady Gminy Nowa Ruda, Nr 227/XXX/2017 w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Nowa Ruda, Nr 228/XXX/2017 w sprawie odwołania Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Nowa Ruda, Nr 229/XXX/2017 w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady gminy Nowa Ruda Wojewoda wziął pod uwagę, że sesję Rady Gminy Nowa Ruda zwołał podmiot uprawniony, tj. Wiceprzewodniczący Rady Gminy p. Henryk Srokowski. Badając zgodność z prawem przedmiotowych uchwał nie można było nie wziąć pod uwagę kwestii niewykonywania przez upoważnionego Wiceprzewodniczącego Rady obowiązków przewodniczenia zwoływanym obradom wynikających z art. 19 ust. 2 usg. Wiceprzewodniczący Rady na zwołaną przez siebie sesję na dzień 27 lutego 2017 r. nie przybył. Ta sama sytuacja miała miejsce w przypadku zwoływanej sesji na dzień 7 lutego 2017 r. Wiceprzewodniczący Rady, posiadając od dnia 23 stycznia 2017 r. upoważnienie Przewodniczącego Rady do wykonywania w zastępstwie jego kompetencji na sesję zwołaną przez Przewodniczącego Rady sesję na dzień 26 stycznia 2017 r. również nie przybył. Działania Wiceprzewodniczącego Rady miały charakter powtarzalny. Wiceprzewodniczący Rady nie wskazał przyczyn z jakich nie przewodniczył obradom. Wskazać w tym miejscu należy na prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2016 r. (sygn. akt III SA/Wr 694/15) zapadły w podobnym stanie faktycznym.

Działanie „prezydium Rady” polegające jedynie na wypełnianiu obowiązków ustawowych w zakresie zwoływania sesji, przy jednoczesnym uniemożliwianiu przeprowadzenia obrad sesji poprzez każdorazowy brak uczestnictwa w tych sesjach, w ocenie organu nadzoru należy uznać za działanie naruszające prawo określające obowiązki przewodniczącego i wiceprzewodniczących rady gminy (art. 19 ust. 2 usg). Takie działanie przewodniczącego i wiceprzewodniczących rady gminy stanowi bowiem nadużycie przysługującego przewodniczącemu i wiceprzewodniczącym prawa w zakresie kompetencji i ich pozycji ustrojowej w ramach organizacji wewnętrznej rady gminy. Tym samym słusznym jest uznanie, że w takich przypadkach przysługujące przewodniczącemu i wiceprzewodniczącym prawa zostają wykorzystane do celów niezgodnych z intencjami ustawodawcy. Wymaga raz jeszcze podkreślenia, że zgodnie z wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 19 ust. 2 usg podstawowym obowiązkiem i zadaniem przewodniczącego rady gminy jest organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady, a więc takie działanie, które w sposób prawidłowy i jak najpełniejszy zapewni możliwość wykonywania ustawowych zadań przez organ stanowiący gminy. Nie można bowiem zapomnieć, że rada gminy jest organem kolegialnym, który swoje stanowiska wyraża poprzez decydowanie wolą większości, co jest zgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego. W tym kontekście nie sposób uznać za mieszczące się w granicach prawa arbitralne działania podejmowane przez przewodniczącego i wiceprzewodniczących wbrew większości członków organu stanowiącego gminy powodujące destabilizację funkcjonowania samej rady oraz naruszenie praw radnych do decydowania w sprawach należących do kompetencji rady działającej im plenium.

W związku z powyższym, w przedstawionych okolicznościach, biorąc pod uwagę systemową wykładnię przepisów ustawy o samorządzie gminnym Wojewoda Dolnośląski nie znalazł podstaw do stwierdzenia nieważności podjętych przez Radę Gminy Nowa Ruda w dniu 27 lutego 2017 r. uchwał Nr 226/XXX/2017 w sprawie odwołania Przewodniczącego Rady Gminy Nowa Ruda, Nr 227/XXX/2017 w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Nowa Ruda, Nr 228/XXX/2017 w sprawie odwołania Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Nowa Ruda, Nr 229/XXX/2017 w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady gminy Nowa Ruda.

Odnosnie zarzutu naruszenia art. 25a usg przez radnych: Teresę Bazałę i Grzegorza Nierodkę uczestniczących w głosowaniu na wybór odpowiednio Wiceprzewodniczącego i Przewodniczącego Rady wskazać należy, że przepis ten nie ma zastosowania w ramach głosowania w sprawie wyboru przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady gminy.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 czerwca 2011 r. (sygn. akt II SA/Wa 486/11) stwierdził m.in., że dokonując oceny interesu prawnego radnego kandydującego do objęcia stanowiska przewodniczącego rady, nie sposób pominąć, że kompetencje takiej osoby zostały ściśle ustawowo określone, a w zasadzie ograniczone (użyty w art. 19 ust. 1 usg zwrot "wyłącznie") do organizowania pracy rady oraz prowadzenia obrad rady. Trudno realizację przedmiotowych kompetencji powiązać z wyciąganiem korzyści ze sprawowanego mandatu. Ponadto, zdaniem tego sądu przepis art. 25a usg o wyłączeniu radnego od głosowania dotyczy przypadków, gdy przedmiotem jest stosunek prawny między jednostką organizacyjną gminy a radnym, w którym stroną dla radnego jest gmina, reprezentowana przez swoje organy. W takiej sytuacji występuje stosunek zewnętrzny, a nie stosunek wewnętrzny radnego, będącego członkiem organu kolektywnego, jakim jest rada. Zgodnie z art. 19 ust. 1 usg wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady gminy następuje bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady w głosowaniu tajnym. W tym kontekście wymaga zauważenia, że wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady na sesji w dniu 27 lutego 2017 r. nastąpił w obu przypadkach większością głosów 8 – za i 0 – przeciw.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przez radną Teresę Bazałę naruszenia art. 18a ust. 2 ustawy organ nadzoru poczyni ustalenia, czy radna zrezygnowała z zasiadania w komisji rewizyjnej i czy od dnia wyboru na funkcję Wiceprzewodniczącego Rady podejmowała czynności w komisji.

W zaistniałych okolicznościach Wojewoda Dolnośląski wyraża jednocześnie nadzieję, że Rada Gminy Nowa Ruda i osoby pełniące funkcje Przewodniczącego Rady i Wiceprzewodniczącego Rady będą działały zgodnie z przepisami ustawy ustrojowej dla dobra Gminy Nowa Ruda i jej mieszkańców.

Z poważaniem

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Małgorzata Hasiewicz
DYREKTOR WYDZIAŁU
Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości:

- Rada Gminy Nowa Ruda, za pośrednictwem Przewodniczącego Rady p. Grzegorza Nierodka,
- Wójta Gminy Nowa Ruda,
- Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- Pan Marek Głód
Zastępca Prezesa Regionalna Izba Obrachunkowa Zespół w Wałbrzychu